

REFORMÁTUS HÍRADÓ

VI. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

„Kapaszkodóvá válni, vigasztalni a lelkész elsőrendű feladata”

Kállay Dezső rektorral lelkészképzésről, szolgálatról

A mesterképzés akkreditálását, a doktori iskola beindítását, a belső struktúra hatékonyabbá tételét, az intézményközi kapcsolatok megerősítését és kiterjesztését tartja elsődleges feladatának a Protestáns Teológiai Intézet új rektora, Kállay Dezső, aki lelkésztanárként sem szűnt meg soha lelkésznek lenni. Lelkészi és oktatói munkájának kapcsolódási pontja az evangélium üzenetének közvetítése, megértetése, és ennek iránymutató bölcsességébe kapaszkodva igyekszik ellátni rektori feladatkörét is. Az oktatási folyamat ugyanakkor nem tekinthet el a lelkész mára igencsak megváltozott feladatkörétől, hiszen a pap egyben pszichológus, szociális munkás, közönségszervező, de akár falugondnok is kell hogy legyen. Lelkészi, oktatói pályájáról, a lelkészi munka kihívásairól faggattuk. (Részletek a 9. oldalon)

Lelkész, tanár, rektor

ROHONYI D. IVÁN

Tóvá lesz a délibáb

■ Az ószövetségi próféták, akik valamilyen páratlan istenélményben részesültek, és akikre Isten Lelke szállt, egyben költő lelkek is voltak, és így – az antik gyakorlat szerint – gyakran hangszeres kísérettel adták elő művészi kifejezésformába foglalt látomásaikat. Figyeljük csak Ézsaiás verssorait:

Örülni fog a pusztá és a szomszéd föld,
vigad a pusztaság, és virágozik rajta a nárcisz.
Virágba borul és vigad, vígan örvendezik.
Része lesz a Libánon pompájában,
a Karmel és Sárón díszében.
Meglátják az Úr dicsőségét, Istenünk méltóságát.
Akkor kinyílik a vakok szeme,
és megnyílik a süketek füle.
Szökellni fog a sánta, mint a szarvas,
és ujjong a néma nyelve.
Mert víz fakad a pusztaságban,
patakok erednek a kietlenben.
Tóvá lesz a délibáb,
víz fakad a szomszéd földön.
Ahol azelőtt sakál tanyázott,
nád és káka terem.

(Ézs 35,1–2. 5–7)

Ézsaiás nem a művészi alkotáshoz szükséges nyugalomban fabrikálta e tavaszt, kivirulást és gyógyulást jövendőző sorokat. Ő a királyi udvarban élt, ahol politikai és gazdasági válság miatt volt az ő idejében zűrzavar. A külső csillogás némelyek számára még megtévesztő lehetett, de aki túllátott ezen, egyre borúsabb és nyomasztóbb gondolataitól már álmában sem menekülhetett meg, és olyasmit élt át, mint amit énekünk is felidéz: „Kívül harcok, bent félelem...”

Kívül harcok..., mert akkoriban pártharc és testvérháború is dúlt, a szomszédos nagyhatalom pedig már megvalósítani készült kidolgozott stratégiáját... Bent pedig félelem..., mert sokan úgy érezték: mindennek vége. A válság, a háború, a minden érzelemnek hadat üzenő és ravasz diplomáciai tárgyalások légköre egyáltalán nem kedvezett az ilyen jellegű költemény megalkotásának. Vagy ha mégis, akkor inkább panaszéneket lehetett volna várni Ézsaiástól. Vagy talán

éppen a reménytelenség miatt menekült egy szebb jövendő látomásába? S mert minden a romlás felé haladt, ezért álmolta meg azt, ami lehetetlen? Miért is ne! Az álmodozás jogát senki sem veheti el attól, akinek sorsa mostoha. Ennyi számára mindig megmarad.

Tóvá lesz a délibáb? Az optikai csalódásból, a minden realitást mellőző vágyálmokból lesz kézzelfogható, megélhető valóság? A költői beszédmódot, a művészi megjelenítést nem a racionalitás jellemzi. A racionalitás a történelmi, a biológiai és az anyagi valóságot leíró tudományok sajátja.

A művészet, a költészet nem tudomány, s ha ténylegesen művészet és költészet, akkor nem egyszerűen csak reprodukálja a látott, hallott, tapasztalt valóságot, hiszen az már megvan, az változhatatlan tény. A művész, a költő zsenije más látást, hallást, tapasztalatot és más világot teremt. Alkotásában a művészi eszköz és a valóság szövetkezik, hogy valami újnak, másnak adjon életet.

Ézsaiás költő volt és egyben Isten prófétája. Művész és az isteni zseni, a Szentlélek által ihletett hívő. Próféta költészetében a transzcendens, az isteni szó és az evilági valóság találkozott, és lehetetlennek tűnő szférát, életteret teremtett.

Paul Ricouer írja: „Ha igaz, hogy a költészet nem a tapasztalati tudás értelmében ad eligazításokat, akkor ez megváltoztathatja azt a módot, ahogyan a dolgokra tekintünk; és ez a megváltoztatott mód nem kevésbé reális a tapasztalati (vagy éppen tudományos) tudásnál. Amit a költő nyelvezet másként fogalmaz meg, éppen ez tükrözi azt a módot, ahogyan jelen vagyunk a világban.”

Az ihletett költészet és a hit nyelvezete: rokonok. Mindkettő új világot teremt, amely nem kevésbé reális a tapasztalati tudásnál. S a hitbéli látást és valóságot, transzcendenst és evilágit összekapcsoló kifejezőmód nemcsak esztétikus és gyönyörködtető – nagy szükségünk van erre! –, és nemcsak vigasztal – bőven rászorulunk erre is! –, hanem megváltoztat. Mássá tesz, újjáteremt minket és másokat is. Pál apostol nem volt olyan költő lélek, mint Ézsaiás, ezért „prózaian” buzdít a bibliai, a hívő költészet recitálására, éneklésére: „...teljetek meg Lélekkel, mondjatok egymásnak zsoltárokat, dicséreteket és lelki énekeket..., és adjatok hálát az Istennek, az Atyának mindenkor mindenért, a mi Urunk Jézus Krisztus nevében.” (Ef 5,18–20)

Azzal a reménységgel, sőt meggyőződéssel olvassuk és mondjuk egymásnak ihletett bibliai költőink alkotásait, énekeljük zsoltáraikat, hogy ezek megváltoztatják jelenlétünk módját a világban:

leszünk illatos nárcisz és lilium;

jelenlétünk az arcokra mosolyt varázsol;

másként látjuk a vakot, a süketet, a sántát és a némát;

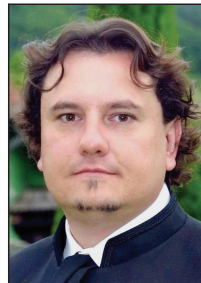
ahol sakál- és farkastörvény uralkodik, békítünk;

forrássá leszünk a szomszéd számára.

Tóvá lesz a délibáb.

Adorjáni Zoltán, egyetemi docens

Kikonzfirmálás

■ Sterilizált szóhasználatunk oktatási intézménynek nevezi az iskolát, mely valamikor régebb még Alma mater (tápláló anya) volt, és oktatónak nevezi a tanárt, mintegy sugallva, hogy a régi gyermekvezetőnek, azaz pedagógusnak csupán az ismeretátadás maradt meg a feladatkörében. Tévedés ne essék! Nincs szándékomban az amúgy is leterhelt és sokszor feleslegesnek tűnő munkától megfáradt, alulfizetett tanárookra ujjal mutogatni, sőt inkább értékelendőnek tartom azt, hogy még a jelenlegi körülmények közt is vannak – és nem is kevesen – olyanok, akik nemcsak leadják a kötelező tananyagot, hanem valódi pedagógusi érzéssel nevelik a diákokat.

Nevelni minden korosztályhoz tartozó iskolást kell, különösen pedig a középiskolásokat, a kamaszokat – ez pedig embert próbáló feladat. A viselkedésükben sokszor szinte kisgyerekre hasonlító fiatalokra gyakran mondják: „Úgy viselkedik, mintha óvodás lenne”. Minden addigi értéket megkérdőjelezve tele vannak bizonytalansággal és általános elégedetlenséggel, ugyanakkor pedig váratlan módon változik bennük az aktivitás és a passzivitás.

Hit és vallás tekintetében a különböző ellentmondások és szélsőséges megnyilvánulások kerülnek előtérbe. Ennek nyomán jelenik meg a „kikonzfirmálás” jelensége, amikor a hitoktatás során el-sajátított tananyagot nem érzik magukénak és lelkük mélyén elutasítják. Így távolodhat el egyik-másik fiatal Isten-től és lehet ateista, mások viszont épp ellenkezőleg, szinte rajongássá váló hitben élnek, egyesek pedig könnyed hírtelenséggel képesek váltani a kettő között.

Tanárként, hitoktatóként, lelkipásztorként nagyon nehéz mindezt kellőképpen kezelni és megfelelően viszonyulni ellentmondásosságukhoz. Ezért fontos, hogy valóban megértő nevelőként teljesen elfogadjuk, és így beléjük és fejlődésükbe bizalmat vető, hiteles útítársakként legyünk jelen és segítsük őket, hogy vállalják a keresést, a szembenézést kérdéseikkel és találjanak rá arra az önmagukra, amilyennek Isten teremtette őket erre a világra.

Oroszhegyi Attila Zsolt
pusztakamarási lelkipásztor

Életünkhöz a 4 H kell: Hit, Hála, Hűség és Humor

Ferenczy Miklós lelkipásztorral 43 évnyi szolgálatról

Negyvenhárom évnyi lelkipásztori és több éves esperesi szolgálat után nyugdíjba vonul Ferenczy Miklós lelkipásztor. Közel fél évszázados gyülekezeti és közegyházi szolgálatáról a Gy. Szabó Béla grafikusművész rá bízott hagyatékát is befogadó emlékházban beszélgettünk, melynek néhány helyiségébe átköltözik, mihelyt átadja a Pata utcai Fehér templom lelkészi lakását. Mozgása, gesztusai természetesen simultak a képek, metszetek világába.

Nagy láncszemű karkötők, angolórák

– Gyerekként Júlia néném (Ferenczy Júlia festőművész – szerk. megj.) mellett nőtem föl. Ő hármunkat nevelt fel, három fiútestvért az ötből, és azt mondta, hogy ami szükséges, azt biztosítja (tanítás, ruha), de ha valami extra dologra van szükségünk, azért meg kellett dolgozni. Júlia néném férjének, Fuhrmann Károlynak (ötvös és iparművész – szerk. megj.) segítettem a különféle munkákban, amikor stencilezett, a különféle ezüst drótkat formálta, fémet kalapálta, cizellálta, amiből aztán, szépen kimunkált kelyhek, tányérok mellett, láncszemeket, láncokat, ékszereket készített, azt én is megtanultam, úgyhogy 11–12-es koromban az iskolában órán csináltam. Akkor nagy divat volt az a nagy szemű lánc, nyakék, karperec. Az egyik tanárnm észrevette, nem büntetett meg, kérdezte, hogy miért. Mondtam, hogy ebből nekem van egy kicsi jóvődelmem. Az anyagot Fuhrmann Károlytól kaptam, a munkát én készítettem különféle szemeket összeállítva. Aztán a tanár nő rendelt, amit aztán ki is fizetett, s amikor a többiek meglátták, akkor volt jó pár rendelésem. Csak egy feltétele volt, hogy ne az óráján csináljam. Úgyhogy én Júlia néném mellett gyerekként megtanultam, hogy ha valamire szükséged van, akkor azért meg kell dolgozni. Sokszor mondtam a gyerekeimnek, hogy 12 éves voltam, amikor nyáron felvállaltam a temetőben a sírgondozást, öntözést vagy idős hölgyeknek a takarítást.

– Egyetemi hallgatóként angol nyelvű magánórák révén fedezte a költségeit. Később az esperesi hivatal számára is bevételt jelentettek az akár 100 fiatalt is képző nyelvórák.

– Tulajdonképpen annak idején, esperesi szolgálatom kezdetén, az esperesi hivatalban, fiatalkori tevékenységem mintájára szervezett, szakoktatók irányításával tartott angolórák bevételéből tudtuk felszerelni bútorzattal, szőnyegekkel a székházat, mert amikor 1990-ben a kolozsvári egyházmegye négyre oszlott, és ezzel együtt a pénz is, akkor egy írógépet kaptunk, ennyi volt.

Az esperesi hivatal termei adtak otthont a Gy. Szabó Béla galériának is, ahol 1990 és 2010 között 160 kiállítást szerveztünk belföldi és külföldi kiállítókkal.

Alázatra, szelidségre tanított a Mezőség

– Lelkészi szolgálatának kezdete a mezőiségi Pusztakamarás.

– Annak idején az akkori Nagy Gyula püspök segédlelkésznek akart kinevezni Vásárhelyre, de kijelentettem, hogy

én csak vidéki lelkész szeretnék lenni. Így kerültem Pusztakamarásra, az onnan elszármazott Demeter József, mostani szászrégeni lelkész kért meg, hogy vállalnám el Kamarást, mert nincs lelkészük. Életemben addig egyszer utaztam át a falun, Gy. Szabó Bélával. Akkor már ismert volt a 70-es évek elejétől Kamarás, mert nagy port kavart a Sütő-könyv, az *Anyám könnyű álmot ígér*. Kamarás zárandokhelyé vált, egyrészt a könyv miatt, másrészt Kemény

hogy alázatos szívű, szelíd lelkű legyek.

Aztán 1982 életem nagy változásának éve lett. A Pata utcai gyülekezet presbitériuma, meghívással, lelkészévé választott. A parókiát 86-ban kisajátították, akkor újat kellett vásárolni. 88–89-ben az akkori imaházat is ki akarták sajátítani, lebontani, a presbitérium összetartásának köszönhetően sikerült mégis megmenteni. A gyülekezet a 80-as évek végén, a megszorítások idején élte reneszánszát, utána jött egy lanyhaság, mert sok minden begyűrűzött a nyugati világból. Az erdélyi egyházkerület és egyházközösségek mégis, még mindig olyan reformátusságot jelentenek, amire sokan azt mondják, hogy ez hagyomány. Pedig ez nem hagyó-

ahol jelenleg 35 személy részére tudunk szállást biztosítani. Akárcsak a gyülekezeti teremnek, nyilván ennek is a célja a közösségépítés, összetartás, egybegyűjtés. Mindig vallottam, hogy a gyülekezeti életben, minden gyülekezeti életben a legfontosabb az igehirdetés, mert az evangélium tanítása határozza meg a hitéletünket, ám legalább ennyire fontos a hitből fakadó jócselekedeteknek a gyülekezeten belül való sajátos megnyilvánulása, hogy az igehirdetés tényleg az igaz istentiszteletté váljon árvák, özvegyek, szegények megsegítése, fölkarolása, meglátogatása által. Amikor idekerültem, első perctől tudtam, hogy az idősek, betegek látogatása mellett lelkészi szolgálatom kiterjed majd a gyerekek és a fiata-

került ki Szászfenes jelenlegi főgondnoka.

Nem szűkölködött a munkatársak terén sem. A konfirmándusok kikérdezését rábízhatta presbiterekre, a leltározást önkéntesek végezték. A motiváció sikerét a következőképpen látja:

– Sok esetben az emberek várják, hogy megszólítsd őket, s ha megszólítod, s feladatot éreznék a rábízottakban, amellyel egy közösséget, gyülekezetet szolgálnak, akkor már érzik annak a súlyát, annak az ajándékát s utána az áldását, örömét. Szerintem az egyházunk életében van egy ilyen elég rossz szokás, hogy mindent a lelkészre bízunk, mindent a lelkésztől várunk. Amúgy a gyülekezetben sokszor elmondtam, hogy a 4 H betűnek szükséges ott lennie az életünkben: Hit, Hála, Hűség és Humor. A humor csak azért kell, mert sokszor vannak zsörtölődő, nehéz emberek, s ha humorral viszonyulsz hozzájuk, akkor fel tudod oldani és meg tudod változtatni.

Meghívással választanak új lelkészt

– Hogyan látja az egyház, a gyülekezet jövőjét?

– Az egyház jövőjét illetően úgy érzem, hogy az egyházak kicsit polarizálódtak. Úgy értem, hogy vannak nagyvárosi nagy gyülekezetek, úgy mond gazdagabbak, módosabbak, s van nagyon sok szegény, nehezen élő kis gyülekezet, amelyekkel mindig javasoltam, hogy testvérgyülekezeti kapcsolatok valamilyen formáját meg kell találni. Mi ilyen testvér gyülekezeti kapcsolatot és komoly segítséget tudtunk nyújtani Pusztakamarás, Mócs, Keszű, Kide, Sztána, Szászfenes gyülekezeteinek.

A gyülekezet jövőjét nyugodtnak látom, mert a presbitérium érzi, hogy békés úton kell dolgozni, s ennek a legjobb módja most a nyugdíjazással megüresedő lelkészi állás meghívással történő betöltése. A presbiterek végül is úgy döntöttek, hogy az egykor itt szolgáló lelkészek közül fognak majd valakit meghívni. Ez jó, mert benne érzem azt, hogy érzik a felelősséget, érzik azt, hogy nem szabad, hogy ez a gyülekezet szétesessen. Ez egy nagyvárosi nagy gyülekezet, s ha pályázattal töltenék be a lelkipásztori állást, itt biztosan legalább 10-15 jelentkező lenne, ami a gyülekezet megoszlásához vezetne. Nekem az adatott meg ebben a gyülekezetben, hogy a lelki élet építése mellett, falakat is építsék. Örömmel tettem. Utódomnak az adatik meg, hogy a gyülekezet lelki épülését, gazdagodását, pasztorációját szolgálja – mondta Ferenczy Miklós.

Pusztakamarási elődömet búcsúzásként arról faggattam, hogyan készül a nyugdíjba vonulásra. Szívesen végezne különböző szolgáltatásokat, reméli, hogy kollégái meghívják majd. Úgy legyen. Sok erőt, jó egészséget és tartalmas, hosszú életet kívánunk neki, szerettei körében.

Máté István
szászfenesi lelkipásztor

Kolozsvárról Pusztakamarásra, itthonról haza

Zsigmond kapcsán is, akit ott temettek el. Örömmel fogadtam el a kamarási kinevezést. 1982-ig otthonunkká vált a kamarási parókia és gyülekezet. Ebből a közel 9 évből 6 év beszolgáltatást is jelentett. Ez a beszolgáltatás Feketelak, Gyeke, Mezőörményes a hét szórványával, kétszer egy év, aztán Mezőkeszű majdnem 10 hónapig, mert az akkori lelkészt érdekes módon elvitték katonának, ugyanis nem volt felszentelve. A mezőiségi emberek a maguk sajátos vallásosságával nagyon közel kerültek hozzám. Híveim is tudják, hogy a kolozsvári Pata utcai gyülekezethez mennyire ragaszkodom, mennyire szeretem, de a szívem csücske Pusztakamarás marad. Egyrészt azért, mert ott töltöttem fiatalságom legszebb éveit, ott születtek, cseperedtek fel a gyerekeink, azóta is mindig úgy érzem, hogy én itthonról haza megyek, mert pusztakamarási gyülekezet azóta is nagyon ragaszkodik hozzánk, és igyekeztünk sokat segíteni nekik a gyülekezetünkön keresztül. A Mezőség egy dologra megtanított:

mány, hanem a hitélethez hozzá tartozik, hogy igenis az ünnep akkor ünnep, ha a templomban úrvacsorával élek. Az életemhez nem a nyomorúságban kell hozzátartozzon az imádság, hanem életem része kell legyen, „szüntelen imádkozz, mindenben hálát adj”.

Nehézségekből jött Pata utcai gyülekezet

– A Fehér templommá átépített egykori imaház megőrzése, védelmezése adta az új épület névéhez az ihletet?

– Ezek azok, akik a nyomorúságból jöttek, s megfehéřítettek ruhájukat a Bárány vérében. Úgy éreztem, hogy ez a Pata utcai gyülekezet kicsit onnan a nehézségekből jött, mert új parókiát kellett vásárolni, átépíteni a templomot, aztán sikerült ezt az új gyülekezeti házat toronnyal, segédlelkészi lakással, irodákkal, vendégszobával kibővíteni. 2004-ben az fél év alatt elkészült, aztán sikerült 2005-ben megvásárolni a telket Kolozson,

lok felé is, mert bennük mindig a jövő egyházát láttam. Így válik az ifjúság a gyülekezet templomba járó, hűséges tagjává.

A lelkész segítői

Ferenczy Miklós a gyülekezetépítés számos példáját valósította meg, melyeket ma is követni lehet. A gyülekezeti bibliaolvasást úgy szorgalmazta, hogy egy hétre egy-egy családhoz került a gyülekezeti Biblia, melyben feljegyzésre került az illető család neve is, hogy majd évtizedek távlatából is hirdesse az utódok számára a gyülekezeti összetartozás és az istenkeresés fontosságát. A gyerekeket arra biztatta, hogy mások számára ők maguk készítsenek ajándékosmagot karácsony előtt. A szászfenesi gyülekezet első lépéseit kegyseradománnyal és építőanyag adományozásával segítették. Örömmel sorolja fel a Halmágyi család tagjait, név szerint említve azokat, akiket megkeresztelt és konfirmáltatott, hiszen közülük

„Kapaszkodóvá válni, vigasztalni a lelkész elsőrendű feladata”

Kállay Dezső rektorral lelkészképzésről, szolgálatról

DÉZSI ILDIKÓ

– Több mint tíz éve a teológia oktatója. Milyen változásokon ment át ez idő alatt a teológusképzés?

– Korábban ötéves, egységes, megszakítások nélküli volt a teológusképzés, mostanra hatéves lett, ami négyéves licenciátusi és kétéves magiszteri képzésre tagolódik. A lelkészképzés szempontjából nem volt túl kedvező ez a felépítés, de már beleszoktunk. A korábbi gyakorlat szerint másodév végén volt egy ún. alapvizsga, amikor nemcsak a diákok ismereteit mértük fel, hanem integráló képességüket, különböző kérdéskörök kapcsán felmerülő összekapcsolási készségüket is értékeltük. Emellett persze olvasmányokat is kaptak, hogy az általános műveltségüket is bővítsük.

A licenciátusi képzés dolgozattal és szóbeli vizsgával zárul. Ha ez megvan, akkor a következő lépés a mesteri felvételi vizsga, amivel jogot nyernek a négy féléves mesterképzésre, amely szintén dolgozattal és szóbeli vizsgával zárul. A mesteri oklevél megszerzése után az egyházak átvesszik őket és felügyeletük alatt megkezdhetik egyéves gyakornoki szolgálatukat. Gyakornokságuk idején is be kell járniuk a teológiára, kétszer egy-egy hetet itt töltenek, amikor gyakorlati feladatot kapnak elméleti alapozással, amiről referálhatnak. A gyakornoki év nagypapi vizsgával zárul, ezt követően pedig teljes lelkészi státuszba léphet, kérheti lelkésszé szentelését a teológus.

Pap, pszichológus, szociális munkás egy személyben

– Egy lelkész sokszor szociális munkás, pszichológus, közösségszervező is egyben. Mennyire sikerül a fiatalokat erre felkészíteni az egyetemi évek alatt? Milyen plusz terhet ró rájuk a szórványmunka?

– A teológiai képzéshez hozzátartozik egy klasszikus képzési program. A fiatalok elsajátítják bizonyos mértékben a biblia eredeti nyelveit, a hébert és a görögöt, de tanulnak latin és bibliaismeret is. Enélkül a felépítés nélkül nehéz lenne elképzelnünk a lelkészképzést, holott az Amerikai Egyesült Államokban van rá példa, hogy ezt egészen másképp is lehetne. Sokszor az a helyzet áll elő, hogy a fiatal végzett csak akkor látja a lelkészi munka gyakorlati vonatkozásait, ha kikerül egy gyülekezetbe. Akkor szembeül igazán a lelkészi szolgálat ügyviteli részével is, amire a teológián kevésbé tudjuk felkészíteni, mert a képzési rendünk nem arra összpontosít. A gyakornoki idő viszont a legjobb alkalom a gyakorlati ismeretek elsajátítására.

Nagyon sok gyakorlati munkát, diakóniai tevékenységet végeznek már első évtől. Időseket látogatnak, látás- és hallásérült gyermekekkel foglalkoznak, kórházmissziós teendőket is elláttak korábban, amit most öregothonokba tett látogatással pótolnak. A gyakorlati munká-

ra fogékonyabb a fiatalság, mert látható, rövid távú eredménye van. Teológus éveik alatt sokkal több lehetőségük van a lelkészi szolgálat gyakorlati oldalával ismerkedni, mint amennyi a mi időnkben volt, amikor csak nagy ünnepekkor mehettünk le-gációba.

A szórványlelkész nagy hátránya, hogy szemben az egy helyben szolgáló lelkésszel, nehezebben tud kapcsolatot tartani, márpedig ez nagyon fontos szempont. Saját tapasztalatomból tudom, hogy milyen fontos a gyülekezeti tagoknak, hogy jelen van a lelkész a közösség életében. Ezzel szemben a szórványtelepülés lelkészei kis közösségeket próbálnak meg gondozni ugyanolyan hatékonysággal. Megfigyelhető egy olyan jelenség is, hogy a nagyváros nyüzgéséhez szokott, kis gyülekezetekhez kihelyezett lelkészek egy idő után nehezen viselik az elszigeteltséget, a helyzettel járó magányt. Nekem soha nem volt ilyen problémám, mert megtanultam felismerni az egyszerű, bölcs emberekben rejlő értékeket, sokat tanultam tőlük élettapasztalat, hozzáállás, rálátás terén.

A lelkész elsőrendű feladata, hogy az evangéliummal vigasztaljon, úgy hirdesse Isten kegyelmét és szeretetét, hogy az kapaszkodóvá válhasson minden ember számára. A teológiának, a lelkészi felkészülésnek olyan plusz elemei vannak, amit semmiképpen nem szabad leki-csinyellni, feladni, mert ha valaki megfelelő módon közeledik akár beteghez, akár idős emberhez, erőt tud annak adni.

A személyes kapcsolatot semmi sem pótolja

– Az egyre inkább virtuális kapcsolatokra épülő világban milyen szerepe lehet a hit, a szeretet hirdetőjének?

– Egyelőre csak tapogatózunk ezen a téren. Mindenki azt keres, amit akar, abban hisz, amiben akar, olyan irányba tájékozódik, ami a szívének, a beállítottságának megfelel. Hogy ezt az egyház a saját elgondolásának a közvetítésére milyen módon használja fel, ez nagy kérdés. Meg tudja-e jeleníteni a virtuális valóság a személyességet? Nem becsülöm le a virtuális tér nagy lehetőségét, csupán úgy gondolom, hogy hiányzik belőle a személyesség, a közvetlenség. Természetesen az oktatás, a tudományművelés szintjén másképp vetődik fel a virtuális közvetítés kérdése, de én inkább a lelki oldalára gondolok akkor, amikor úgy vélem, hogy semmi sem pótolja azt a közvetlen, személyes viszonyt, ami kialakulhat egy gyülekezeti közösségben.

– Ön lelkészként is tevékenykedett. Hogyan emlékszik vissza azokra az évekre? Miért döntött később a tanári hivatás mellett, amelyben nyilvánvalóan örömet lel?

– Kolozsvár Kerekdombon kezdtem segédlelkészként dolgozni 1983 őszén, aztán Bonchidára kerültem önálló

Megtanultam felismerni az egyszerű, bölcs emberekben rejlő értékeket

parókus lelkészként. Három évet töltöttünk ott a feleségemmel, majd Magyarokaságon 14 és fél évet. Közben már 2000-től tanítottam a teológián. A tudományos érdeklődésemet az keltette fel, hogyan lehet az evangélium üzenetét jól átadni, ezért vagyok Újszövetséget oktató tanár, ezért foglalkozom ezzel a kérdéssel a mai napig. Igyekszem megérteni, jobban átlátni, összefüggéseket felismerni, a benne rejlő, Istenről szóló szép gondolatokat jobban érteni. A két hivatás annyira összefonódik, hogy én csak annyi különbséget látok, hogy most egyetemi környezetben, előadóteremben inkább az ismeretátadás szintjén végzem a munkámat, míg korábban a lelkigondozói munkám mellett a gyülekezet tanításának is pont ugyanolyan fontosságot tulajdonítottam. A lelkészi szolgálatban és teológiai tanárként is számomra az a mindennapi kenyer, ha látom, hogy valakiben egy picit megcsillan, hogy valamit sikerült általam megértenie. Itt csak fiatalokkal dolgozunk, a lelkészi munka ilyen szempontból sokkal összetettebb, színe-sebb. Ehhez képest a teológiai oktatás az elmélyülés helye, ahol a tanárnak mindig előre kell tanulnia ahhoz, hogy a diákokat taníthassa. A fiatalokkal való munkát, meg azt, hogy valamire rá lehet vezetni őket, nagyon szeretem, örömmel csinálom, de soha nem szüntem meg lelkésznek lenni.

Férfi vagy női lelkész?

– Milyen alapvető különbségeket lát a női és férfi lelkészek között. Jelenhet-e nehézséget egy lelkész számára a neme?

– Létezik egy gyülekezeti elvárás a lelkész személyét illetően, és az általános megítélés még mindig az, hogy a lelkésznek férfinak kell lennie. Éppen ez a gyülekezeti érdek határozza meg azt, hogy a teológiai intézet sem vesz fel korlátlan számban lányokat, mint ahogy fiúkat sem, de egyre nyitottabb ebben a kérdésben is. Valószínű, hogy az lesz az irány, és ezzel az egyházaink is tisztában vannak, hogy idővel a lelkészi hivatás is elnöiesedik a magyarországi helyzethez hasonlóan. Megváltozott a lelkész társadalmi megítélése,

és a férfiak inkább olyan hivatást választanak, amelynek kedvezőbb a társadalmi megítélése, és sokkal több jövedelemmel jár. Szerintem nem az számít, hogy a lelkész férfi vagy nő, hanem annál inkább, hogy milyen ember. Az emberi hozzáállás a legfontosabb a lelkészi szolgálat szempontjából, és számos példa tanúsítja, hogy nő lelkészek nagyon szépen megállják a helyüket nemcsak városi környezetben, hanem vidéken is. A teológiának nyitottságra, érzékenységre kell nevelnie a húszas éveik elején járó fiatalokat, hogy a gyülekezet és az emberek problémáira nyugodtan, higgadtan, körültekintően válaszoljanak.

Az Erdélyi Református Egyházkerület vezetősége egyre nyitottabb arra, hogy több lányt vegyünk fel, de mindig gyakorlati megfontolás alapján dönt a kérdésről. Egyre több a kis gyülekezet, ahol a lelkész megélhetése nehéz, és magának az egyházkerület vezetőségének is problémát okoz, hogy például egy egyedülálló nőt nevezzen ki oda, míg egy férfit könnyebben rábízza a feladatot. A nehéz helyekre, akár szórványvidékre is a józan értelem még mindig azt diktálja, hogy a fizikai terhelést jobban bíró férfi kerüljön.

Nagyon jó a csapatom, számítok rájuk

– Milyen tervei vannak?

– Nagyon jól strukturált és alaposan rendbe tett Protestáns Teológiai Intézetet örököltam Rezi Elek volt rektorunktól, aki tíz évig töltötte be a tisztséget. Kiváló csapatot gyűjtött maga köré, az ő érdemük, hogy egy nehéz helyzetből – amikor veszélyben volt az intézet akkreditációja – sikerült kilábalni, és megerősíteni a képzést. 2009-ben kezdődött a tulajdonképpeni akkreditációs folyamat. Év elején kaptuk meg a bukaresti értékelést, amelynek következtében bizalmi fokozatra emelkedett az intézet alapszintű képzése. És itt kezdődik az új rektor feladata, mert a magiszteri képzést is újra akkreditátnunk kell. Erre összpontosítunk most, és reményeink szerint jövőre a magiszteri képzésre is megkapjuk a bukaresti ha-

tóság meghatalmazását bizalmi szinten. Ezután már lehetőségünk lesz arra, hogy doktori iskolában gondolkodjunk. Meglehetősen jó esélyeink vannak erre is, hiszen négy professzor is oktat nálunk, kettőnek habilitációja is van Debrecenben, egyikük hazai doktorvezetési joggal is rendelkezik. 2018-ra talán tető alá hozható a doktori iskola beindítása. Kétséges, hogy önérből meg tudjuk-e ezt valósítani, vagy pedig más intézményekkel karöltve. Egyelőre úgy néz ki, hogy az önérből is elég lehet hozzá, hiszen a jelenlegi professzoraink közül ketten készülnek hazai habilitációra, ami a doktorvezetésre is alkalmassá teszi őket.

Az intézmény akkreditálása során a minisztérium állami követelményeinek kell megfelelnünk, de teljesítenünk kell az egyházaink elvárásait is, amelyek ránk bízták a fiatalok lelkészi szolgálatra való felkészítését. Ennek a kettős mércének eleget tenni komoly feladat, és nagyon sok munkát feltételez hiszen állami szinten pont úgy kezelnek minket, mint egy kilenczres diáklétszámú egyetemet. A különféle bizottságok létszáma, a papmunka ugyanaz, ám a diáklétszámunk 140-150 közötti.

Szépen alakultak kapcsolataink a Debreceni Református Hittudományi Egyetemmel, a Budapesti Evangélikus Hittudományi Egyetemmel, a komáromi egyetem református teológiai karával már szerződéses kapcsolatban állunk, folyamatban van az együttműködési szerződés megkötése a Sárospataki Református Teológiai Akadémiával, és tervezzük a kapcsolatfelvételt a budapesti Károli Gáspár Egyetem teológiai karával, illetve a pápai akadémiával. Mostanra minden akadály elhárult a Babeş-Bolyai Tudományegyetemmel való keretszerződés megkötése előtt is. Az együttműködési szerződés a tudományos kutatásra, tudománynépszerűsítésre, közös műhelyek, konferenciák szervezésére vonatkoznak. Az együttműködések konkrét eredménye, hogy a két magyarországi habilitációval rendelkező tanárunk a debreceni doktori iskola tagja. Annak, hogy egy bizonyos kutatási területen szoros együttműködés legyen nagy intézmények között, és az a fejlődést is szolgálja, egyik alapfeltétele lehet, hogy mindenki tudjon a másik eredményeiről. Humán területen ennek más jelentősége van, de igyekszünk ezt a jelentőséget, amennyire csak lehet, a magunk hasznára kiaknázni.

Javítani szeretnénk a belső struktúránkon, hogy egyensúlyt teremthessünk a tudományos, publikációs elvárás és az oktatási-nevelési tevékenység között.

Nagyon örülök annak, hogy rendkívül jó csapattal dolgozhatom. Az intézeti felépítésben is új szakasz kezdődött, a rektor munkáját a dékán és szenátus elnöke mellett prorektor is segíti Rezi Elek személyében. A különböző felekezetű tagokból álló vezetőség nagy tapasztalatú tagjai mindegyikének jó rálátása van az egyházi és teológiai ügyekre. Tervek vannak szép számmal, én abban reménykedem, hogy az Úr Isten megadja az eligazodás lehetőségét is.

SZERETETHÍD FEJÉRDEN
■ A Szeretethíd Kárpát-mecencei református önkéntes napok keretében május 21-én a fejérdi templomot és környékét szeretnénk rendezni. A munkálatokat az egyházmegye belmissziós szövetségei (Presbiteri Szövetség, Nőszövetség, Ifjúsági Szövetség, Lelkészértekezlet) szervezik és várják az önkénteseket! Jelenkezni a lelkipásztori hivataloknál lehet.

SZÁZ ÉVE SZÜLETETT NAGY ISTVÁN
■ Családtagjai által szervezett megemlékezés keretében adhattunk hálát Istennek a 100 éve született Nagy István lelkipásztor életéért. A bensőséges, szinte családias együttlétre egykori szolgálati helyén, a Kolozsvár-Hidelvei Református Egyházközségben került sor, április 10-én.

MENETELÉS AZ ÉLETÉRT
■ Március 26-án, nagyszombaton szervezték meg az ország több (nagy)városában a Menetelés az életért felvonulást, az abortuszok nagy száma ellen és az élet-gyermek-család védelmében.

LELKIPÁSZTOR VÁLASZTÁS 3 GYÜLEKEZETBEN
■ Nemrég a kolozsvári egyházmegye három gyülekezete új lelkipásztort választott. Március 13-án a Szászfenesi Református Egyházközség közgyűlése megválasztotta Máté István egykori magyarlétei lelkipásztort, április 10-én a Visai Református Egyházközség közgyűlése Kovács Szabó Levente kinevezett helyettes lelkipásztort, április 24-én a Magyarlétei Református Egyházközség közgyűlése Vajda István Gelért kolozsvár-újalsóvárosi beosztott lelkipásztort.

PRESBITERI SZÖVETSÉG TEVÉKENYSÉGEI
■ Március 12-én tartotta éves közgyűlését a Presbiteri Szövetség. Dr. Bibza Gábor esperes nyitó áhítata után dr. Dézsi Zoltán, egyházkerületünk főgondnoka *A presbiter szerepe, feladata az egyházunk és népünk megmaradásáért vívott szolgálatban* címmel tartott előadást. Elhangzott Floriska István elnök éves beszámolója. Áprilisban három körzeti presbiteri továbbképző konferenciát szerveztek. Kisbácsban Ósz Sándor egyházkerületi levéltáros, Györgyfalván Ballai Zoltán egyházkerületi előadótanácsos és Szászfenesen Tamás Ernő szucsági lelkipásztor tartott előadást.

IFJÚSÁGI SZÖVETSÉG KÖZGYŰLÉSE
■ Február 25-én, a Bulgáritelepen tartotta éves közgyűlését az egyházmegyei Ifjúsági Szövetség, 8 ifjúsági csoport (Belváros, Kétág, Kerekdomb, Bulgáritelep, Tóköz, Törökvágás, Kolozsmonostor és Magyarfenes) részvételével. A közgyűlés egyhangúlag bizalmat szavazott az eddigi vezetőségnek: Batiz Zsolt elnöknek, Pauletti Glória alelnöknek, Schuller Ingrid titkárnak és Hatházi Evelin pénztárosnak.

Húsz év a hollandokkal a Kerekdombon, királyi kitüntetéssel

Wim és Margriet van der Vooren kitartásának köszönhetően húsz éve fennáll a kerekdombi és a hollandiai Heemstede-Petrakerki reformátusok kapcsolata. Míg az évfordulónak örvendezve együtt ünnepeltünk Kolozsváron, addig nagy örömünkre Hollandiában a segítő házaspárt munkásságáért királyi kitüntetésben részesítették.

■ Holland testvéreinkkel való kapcsolatunk huszadik évfordulója alkalmából közös kiránduláson vettünk részt április végén, Kolozsvár–Magyarvaskő–Jósikafalva (Beliş)–Topánfalva–Jára–Kisbánya–Szentlászló–Kolozsvár útvonalon. Két teli autóbusszal érkezünk meg Magyarvaskőra, ahol megtekintettük az 1261-ben a Ferenc-rendi barátok által alapított kápolnát, amelyet 1452-ben bővítettek gótikus stílusú, támpilléres sokszögű szentéllyel. 1582-ben az egész falu kálvinista hitre tért, ekkor a templom a református eklézsia tulajdonába került. Dobri András lelkipásztor ismertette a magyarvaskői templom történetét. Fotókat készítettünk a kazettás mennyezetről, a templombelsőről, megtekintettük a templom udvarán kiállított kopjafákat, amelyeket az 1848-as szabadságharc és az első világháború hősi halottainak emlékére állítottak elődeink.

Első figyelemre méltó megállónk után folytattuk utunkat a csodálatos természeti adottságokkal büszkélkedő vidéki tájon. A fenyvesek között haladva Jósikafalvára (Beliş) érkezünk, ahol a kétórás szabadfoglalkozás alatt lesétáltunk a közeli tó partjára, többen az ózondús, erdei utakat választották sétájuk célpontjának. Ebédeltünk és elbeszélgettünk holland testvéreinkkel, mindenki a maga módján és nyelvtudása szerint. Fotókat készítettünk és egymással is kissé összebarátkoztunk a gyülekezeten belül, ugyanis addig sokan csak látásból ismertük egymást. Délután folytattuk utunkat az aránylag tehetőse gazdák lakta mőcvidék aszfaltozott, de kissé keskeny útjain To-

A bogártelki házat is a hollandoknak köszönhetik (a kép a tizedik évfordulón készült, 2014-ben)

pánfalva felé. Topánfalva után csodálatos vízesésre lettünk figyelmesek. Kis pihenővel közelebről is szemügyre véve megörökítettük, amint a sziklafalból búvópatakok utat tört magának és látványosan aláhullott a mélybe.

Másnap az immár erősebben összekovácsolódott közösségünkben istentisztelettel folytattuk az ünneplést. Dobri András lelkipásztorunk ünnepi prédikációja után a gyerekeink tartottak egy kis ünnepi köszöntőt. Heemstede–Petrakerki holland testvéreink is megleptek bennünket egy kis rögtönzött előadással. Négyen egy kis énekkart alkotva lelkesen énekeltek nekünk, amit mi szeretettel üdvözöltünk. Ezt követte a kerekdombi vegyeskórus szolgálata Fazakas Ádám Sándor karnagy orgonakíséretével és Jankó Anna kórusvezető irányításával. Majd a *Crescendo* kórusunk énekelt, Dobri András lelkipásztor irányításával. Áldozatos munkásságuk elismeréseként megajándékoztuk holland testvéreinket, majd ők is zászlószalagot bontottak, amelyen a holland testvérgyülekezet tagjainak az aláírása szerepel. Vasár-

nap délután a Kolozsvári Magyar Operában megnéztük a *Marica grófnőt*.

Azt, hogy a holland kapcsolatot mindmáig fennáll, és szorossá, szinte családiassá vált, nagyrészt Wim és Margriet van der Vooren önfeláldozó munkásságának köszönhetjük, akik 20 év alatt számtalanszor megtették a köztünk levő kétezer kilométeres távolságot, hogy segíthessenek. 1996 húsvétján keresték fel gyülekezetünket testvérkapcsolat létesítésének szándékával, amit örömmel fogadtunk. Azóta folyamatos anyagi és erkölcsi támogatásban részesítettek. Segítségükkel 2004-ben Bogártelkén házat vásároltunk, amelynek a központi fűtését és a 2000 négyzetméteres sportpályát is a hollandoknak köszönhetjük. Orvosi projektünk keretében szintén nekik köszönhetően orvosi ellátást biztosíthatunk, orvosi rendelőt működtethetünk, öreg és beteg embereket látogató diakónus fizetését fedezhetjük.

Wim és Margriet hosszú lejárati kamatmentes kölcsönt adtak gyülekezetünknek, hogy segédlelkési lakást vásárolhasunk. Sokszor évente három-

szor, négyszer nagy gonddal összegyűjtött ruhaneműt, tolókcákat, játékokat, gyógyszereket, babakocsikat, ágyakat, etetőket, irodai berendezéseket, orvosi rendelőhöz szükséges berendezéseket, egészségügyi pelenkákat, ortopédiai felszereléseket hoztak, amiknek a nagy részét gyülekezetünkben hasznosítottunk. Orvosi felszereléseket küldhettünk kórházakba, idős gondozó otthonokba. Ruhaneműket oszthattunk szét hajléktalanoknak. Nemrégiben jóvoltukból a kerekdombi templom udvarán játszóteret szentelhettünk fel csúszkával, hintákkal és ugrálóval.

Az elmúlt húsz év alatt Wim és Margriet van der Vooren áldozatos munkája mellett, szinte méltatlannak érzem magam ahhoz, hogy egyáltalán megírom ezt a történetet. Örömmel értesültünk, hogy a napokban, amíg ők Kolozsváron tartózkodtak, áldozatos munkásságukért Hollandiában királyi kitüntetésben részesültek, amihez ezúton is tiszta szívből gratulálunk.

Tulogdi József
presbíter

Ajándék zászlószalag a holland testvérgyülekezet tagjainak aláírásával